

706

Օտեոայի մէջ քօլէրայի մի քանի դէպ
քեր պատահած ըլլալը հաստատուելով,
մայրաքաղաքին թողնուած համայն խոր

Հետքեր աստիճանաբար օր գումարներ է
ձեռք առնուելիք միջոցներուն վրայօք
խորհրդակցելու համար և որոշել է թէ
Օտենայէն եկած նաւերն ու ճամբորդներն
10 աւուր հակողութեան (քարանձիւային)
ենթարկուին :

Եւ փոխարէն որ և կը յաւելու քու
րիք և հարկ եղած յախադրուելով ինններն
քիւնով և ուշադրութեամբ դործադրու
ուին , վերջին համաճարակ անտիւն ատենը
տեղի ունեցած պահատութիւնը և թե
քուծիւնները մէկ մ'ալ չը կրկնուելու հա
մար :

ԱԶԳԱՅԻՆ

Մ Ի Ս Ա Ք Ե Ա Ն

Միտքեան էֆէնտի Լայ ծերունի գը
րադէտը 24 տարւոյ չափ ժամանակ Քա
րէջ Զնայէն վերը Պօլիս դարձաւ մէկ եր
կու յարաւ իմ առաջ և Միտարեան թէպէտ
անձամբ խորիզ քայլ չէր դադարած Ազ
գային այն խնդրոց վրայ կարծիք յայտնե
լէ՝ որք հանրական կերպարանք առած է
ին և որոց մէջ էն նշանաւորներն են Էտիր
նէ-գրան դերեզմանատան մէջ միջեքը
մին թաղուելուն դէմ գրածը Պապականաց
դէմ դրած պատուական յղուածներ և
էրուսաղէմայ խնդրոյն էն տաք միջոցին ի
նպատ Երուսաղէմայ իւր Իրազիոցաձորի
առաջին թուով հրատարակած յօդուածն
յօդուած մը որ Սերիլիէն էֆէնտի առ
Թաղիոցաձորն խոստացած պաշտպանու
թիւնը իւր առաջին թուովն հետ դերեզ
ման ինչոց և Սերիլիէն էֆէնտիի կուսակ
ցութեան վարձի կարծուած Իրազիոցա
ձորն Միտարեանի անվարձ գրչին զո՞ք դը
նաց . անկէց վերջը ալ Միտարեան չե
րեցաւ հրապարակին վրայ :

Միթէ անկից վերջը հանրական կեր
պարանք խնդիրներ երեւան չեկան . մի
թէ 1866 մարտ 20 ին պետական հարուա
ծով Սահմանադրութեան գաղափար մն հան
րական խնդր չ'էր . սակայն լուեց Միտա
րեան , զի փորձով տեսած թէ՝ անուս բըռ
նաւոր ամիրայից յաջորդած էին՝ ուսեալ
և անպատկան անուամբ բռնաւոր ամիրա
ներ , առաջիններն զինքն Պօլէն փախու
ցին , իսկ վերջիններն զինքն խորհրդայէս
ի Բարիզ աքսորեալ պահցին . ինչ տար
բերութիւն առաջնոցն և վերջնոցն մէջ քա
նի որ դործը և արդիւնքը մի և նոյնն են :

Միտարեան Բարիզ կերմայ և իր կեն
դանի առջ կը պիտի կայսերական Ծըրան
այն կայսրութեան սկիզբէն մինչև անոր
անհետան վերջին շունչը . անկանտես կը
լայ Նաբոլէոնեան խաղաղաւնութեանց
հետևանքն անոր յերկինս ինչ միջոցաւ
բարձրանալուն և ինչ միջոցաւ յերկիր տա
լալունն . միթէ այս երկարամեակեայ
և զարմանալի յեղափոխութիւնը տպուե
րութիւն մը չ'ըրն Միտարեանի վրայ . ան
շուշտ , բայց ինչո՞ք չուցեց արօթուան հան
րապետական գաղափար փորձերուն անկան
տես ըլլալ . — միթէ հաճելի էր նմա կայս
րութիւնը և անորին հանրապետութիւնը ,
անոր կարող չեմք պատասխան տալ : մի
այն իրողութիւնն այն է թէ՝ Միտարեան
ինչպէս իւր կենաց առաջին և միջին մա
ռը կայսրութեան մը տակ անցուց 'նոյնպէս'
որչա՞ծ է իւր կենաց վերջին մարտ կայս
րութեան մը տակ անցուց , թերեւ այն
անգամը թէ լու է որոշ կայսրութեան մը
տակ ապրիլ , քան կեղծ երա՞նքորոշ հան
րապետութեան մը տակ :

Ս յուս աննոյնիւ ինչ որ ալ ըլլայ իւր
որոշումը , այսօր Միտարեան մեր մէջնէ , որ
անշուշտ իւր տեսած մեծ շարժումներուն
հետ մեր ազգային փորձի շարժումները
բարդանալի և լուսն ու յոսն դու
գալ չ'երա՞յ կըսէ ինչնիրն թէ՝ Հայերն
ալ վարժուեալ են շարժելու , անկայն չն
դիտել թէ՝ արկից թեղորումն են և
ալ կ'առաջնորդուին :

Միջոցեւ նա այս մասժութեանց մէջ
է , միջոցեւ իւր ներկայ գտնուած առա
ջին լիւղհանուր ժողովոյն մէջ աղատա
կան խորհմանին Խառնաճիւղով երեւոյ
թան մը գուր հանելու բռնաւոր գործո
շութեան ներքին շարժում թէ՞ դ'տնելու

կղբաղի և միջոցեւ Պատրիարքական 'նո
րագ ընտրութեան յեղափոխութիւն մը մա
տարու կը կործէ՝ նայիս անդիէն երի
տապարդ մը՝ Լուսինեան Մատիս մէջ իւր
դալուստը կը շնորհաւորէ և 24 տարեան
Միտարեանը կը հրաւիրէ հրապարակ իշնե
լով՝ թոթափել ինչ որ այդ երկար միջոցին
համբարեց . ասով մտածութիւն մ'ալ կա
ւեծնայ Միտարեանի վրայ և պահ մը կը
համազուի թէ՝ Պօլսոյ երիտաւարութիւնը
ոչ թէ պաշտօնական յեղափոխութեանց
այլ մտային յեղափոխութեանց սիրահար
է : Ստոր կը յայտնէ վսեմ . Օտենան իւր
պաշտօնական բարձր դիրքէն առ պաշտո
նապէս անշուն երիտաւարութիւնը իրատուն
հրապարակաւ խոնարհիլն և դործնական
ապացոյցով մ'ալ զայն հաստատելն :

Ինչ անհուն տարբերութիւն 1850ի
1863ի և 1873ի Հայուն մէջ . սակայն արդ
եօք Միտարեան 1850ի և 1873ի Օտենա
եան կառավարութեան և Օսմանցի ժողո
վրդեան վրայ ալ ակնարկ մը նետած չէ՝
ըողդաւորութիւն մը բրած չէ՝ . այդ մեզ
փոյթ չէ հոս , բաւ է միայն յիշելը .
Օտենան 30 ոսկի կը յանձնէ Ս . Պատ
րիարքին և հրաւէր կը կարգայ երկուս
տարդաց թէ՝ իւր օրինակին հետեւելով
Միտարեանի ձեռագիրներն կուծիւն
պէրկի հրաշալեաց յանձնեն , հրաւէր մը
որով հարուստներն քաղաքավարութեամբ
մը կը յանգիմանէ . չ'ըսէր թէ անդայ
են , այլ կ'ըսէր թէ ձեռնարկած են և հող
նած , և սակայն հարուստ մը՝ երբ տակաւին
հարուստ է , չ'կրնար տալէ ձանձրանալու
առարկութեամբ արդարանալ գայրդ բա
նալու և դիրք տալու ինդրոյն առջև .
անդայ ու խաբէրայ են տննիք որ այս
առարկութիւնը մեջ կը զլորեն . հարուս
տը բնորէւ է տալու տեղը , չ'ափնլու է
իւր կարողութիւնը և ձեռնարկութեան
կարեւորութիւնը . այն տեսն իր պարտքը
կը կատարէ և երկը չը ձանձրանար ու չը
հոգիւր :

Արդ ըստ որում և մեք պարտուոր
եմք մեր կարողութեան չափով Լուսինեանի
առաջարկած և Օտենանի դործադրած
ձեռնարկութեան մասնակցել , յանձն կառ
նուծը ձրի շարել Միտարեանի ձեռագիրը
Որոցիկ մէջ յատուկ տեղ մը յատկացնե
լով անոնց , որպէս զի յետոյ Միտարեանի
ուղած ձեռքը զատ գիրք տալու և Միտա
րեանի հաշտոյն ծախուի . ասով հանդիմա
նողաց կը մնայ ճարել թոթափելու և
տպելու ծախքը միայն , որով և դործը
որչափ կարելի է տեսն դին մը կ'ունենայ
և ամեն կարող տպագրոց գիւրամուտի
կըլլայ :

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

Երեկ Ազգ . Ընդհ . ժողովը դուստրե
ցաւ ի Գալաթիոյ , Նախագահն էր Ս .
Պատրիարքը , Ատենայեւ Ազգութեան է
ֆէնտի Ատենայեւ պիւրիտի Պատնտեսն և
յետոյ Յ . Կրճիկեան էֆէնտի :

Ժամ 6 Ա/2 ին տեսնիւր բացուած հը
րատարակեցաւ :

Ս . Պատրիարքը փորձով տեսայ որ՝ ը
ստ . վեհ . կաթողիկոսն եկած կ'աղակ
նելը ժողովոյն չը ներկայացնէ անողու
է , զի ժողովն իմ՝ ներկայացնէս առաջ
զաննք կարգաւոր . զիւրին միջոյր գտած
է . ահաւտիկ այս շարժու վեհ . կաթողի
կոսն ստացած կնգակի կը ներկայացա
ւեմ ժողովոյ և կը խնդրէ՞ որ յատենի
ժողովոյ կարողալով խնդրոց կարգին մէջ
առաջին ընեմք զայն :

Ժողովը միաձայն հաստատութեամբ օրո
շից ընել անոր ընթերցումն , ուստի Պատ
րիարքական փոխանորդ Գեր . Մկրեան դի
ւանը դաւով՝ դուրսը բացաւ և ամենայն
պատկուածք կարգայ գ'չին որո օրինա
կը շորքշարթի օր հրատարակած էինք :

Երեւոյթեանք առաջարկեցին որ , այդ
Հայրապետական կոնգրէին տեղի տը
ւող գրութիւնն ալ՝ որ վարչութեան կող
մէն ուղղեալ էր առ վեհ . կաթողիկոսն ,
կարդացուի , սակայն բնագրին ձեռագիր
օրինակ հան չէր , ուստի երկու թերթ
Մատիս բերին և սկսան Մատիսմէջէն կար
դալ . ասոր ճշդ ու թիւան վրայ փոքր ինչ

վիճարանուել յետոյ , վստի զի Գաղ . ժո
ղովոյ ատենադպիր էֆէնտին ատոր բը
նագրին ճիշդն ըլլալը երաշխաւորելը
չ'ընդունեց , Գեր . խորէն սրբազանի և
մեր առաջարկութեան վրայ Սրբազան
Պատրիարք Հօք երաշխաւորութեամբ ու
րոշուեցաւ կարդացուիլ . ուստի դարձեալ
Պատրիարքական փոխանորդ Ս . Հայրը այս
անգամ գլխորկն ի գլուխ սկսաւ կար
դալ . երբ այս երկու նշանաւոր գրու
թեանց ընթերցումն աւարտեցաւ , ժողովը
միաձայն հաւանութեամբ որոշեց յաջորդ
նապիս առաջին խնդրի ընել զայն՝ այնու
պայմանաւ , որ օր յառաջ տպագրութեամբ
բոլոր երեսփոխանաց հաղորդուին օրինակ
ներն :

Ղաղարուսեան Գ . Էֆէնտի այս միջոցին
իւր գոհունակութիւնը յայտնեց վեհ . կա
թողիկոսին Պօլսոյ երեսփոխանական ժողո
վը ճանչելուն մասին :

Խնդրոց կարգն էր Գաղաքական ժողո
վոյ ընտրութիւնը :

Խօսքը Պատնտեսն էֆ . ին էր , որ Գա
ղաքական ժողովն պետական խորհրդոյ
նմանցնելով՝ առաջարկեց որ՝ ինչպէս Գաղ
ղիոյ արդի ազգային ժողովն իւր պետա
կան խորհրդոյ ընտրութիւնն՝ Պ . Թիէրի
յանձնեց , նոյնպէս և մեր Ազգ . ժողովն
Գաղաքական ժողովոյ ընտրութիւնը Ս .
Պատրիարքին յանձնէ : Ղաղարուսեան Գը
րիտատուր էֆ . այս մը Ս . տեղեաց
ինդրոյն վրայ Գաղաքական ժողովէն բա
ցատրութիւն խնդրեցին՝ և ուղղած բա
ցատրութիւնը և ոչ իսկ մէկ բառով մը
չը կարենալ տեսնալին յետոյ՝ անցաւ Գա
ղաքական ժողովոյ ընտրութեան խնդրոյն
և բաւ . Տեսնեալն խորհրդոյ մէջ վա
րած պաշտօնին փորձովը կրնամ որ՝ այդ
խորհրդը սակաւամիւս անգամներէ բաղ
կացած ըլլալուն՝ ազգին պէտքերը լատ
բաւակնին չը կրցնէր լրացնել , մինչդեռ
Սահմանադրութեան հաստատութեան ա
ռաջ , բազմաթիւ անգամներէ բաղկացեալ
Տեսնեալն խորհրդոյ օրով , հիմակուանէն
չատ աւելի դործ կրցած էինք տեսնել :

Կրճիկեան էֆ . դէմ խօսեցաւ այն դու
թեան թէ՝ ու է ինչիւր Ազգ . ժողովոյն
ներկայացած ատեն վերաքննութեան պատ
րակին տակ՝ տիրող օրէնքէն չի զերծ
լատ քննոց որոշելու կը ծառայէ :

Ոսկան Խօսիկ էֆէնտի սկսաւ խօսիլ , սա
կայն իւր յառաջարկին մէջ երկու անգամ
ընդգիծող իր մտան անպատիւ ամախո
նիք տալուն և ժողովոյն վիճակը կատա
կերգական տեսնելուն դիւանէն ի կարդ
հրաւիրուեցաւ . այս միջոցին Ս . Պատրիար
քը իւր ծիծաղովն կարծես զնկանեան կը
քօթայերկը ուստի Ստենայեւ էֆ . զղու
շութեան հրաւէր կարգայ Ս . Պատրիար
քին ըսելով թէ՞ դո՞ք ժողովն անպատ
ւորները ձեր խնդրակովը քաջալերէ՞ք ան
կարելի կ'ըլլայ դիւանին , կառավարել ժո
ղովը , Գիւանի այս յայտարարութիւնը
հանդիմանեալ ժողովոյց երկու ծախու
հարուստիւր ողջունեցաւ , որոց դուս
տով Ս . Պատրիարքը ըսաւ , ինչ հասկը
ցօք որ ծախարեցինք . — հարկաւ բան
մը հասկցած էին ու ծախարեցին , ճիշդ
այն հանդիմանեաց պէս , որք՝ բան մը
հասկնալով ծախարեցած էին ի նպատ
աւակողմանոց և Ս . Պատրիարքին՝ ասկից
առաջ Ազգ . ժողովոյ մէջ նստին :

Ոսկան էֆ . շարունակեց իւր խօս
քը , ժողովն սահմանադրութիւնը վերա
քննելու իրաւունքը Սահմանադրութեան
առած ըլլալուն վրայ փոստաբանելով :

Ինչ մը դադար առնելէն վերջը ժողո
վը դարձեալ դուստրեցաւ :

Խօ . քը Գեր . խորէն Սրբազանին էր :

Գեր . խորէն Սրբազան կընդունէր Գա
ղաքական ժողովոյն չորս յանձնադ
րովներու բաժանումը իսկ այդ յանձնադ
րովներու ատենապետաց ընտրութիւնը
կուտար Ազգային Ընդհ . ժողովոյ , այն
պայմանաւ որ Ս . Պատրիարքը և Ազգային
ժողովոյն զիւանը հեռապատիկ ցանկ մը
ներկայացնեն ժողովոյն և ժողովը այդ Գ/ՈՅ
ցանկին վրայ ըտեարկէ , միևնոյն իրաւուն
քը կուտար նաև այդ Ատեն սպետաց իրենց

չորսական ընկերներուն համար եռապա
տիկ ցանկ մը բերելու Ընդհանուր ժողո
վոյն , որպէս զի ժողովը այդ Գ/ՈՅ ցանկին
վրայ ընէ իւր ընտրութիւնը , որ բաւ է
միապետութեան անց եռապետութիւն մը
կառավարելու խորէն Սրբազան , եռապե
տութիւն մը որ պիտի բաղկանար :

1. Ս . Պատրիարքէն
2. Ազգ . ժողովոյ Ատենայեւտէն
3. Ատենադպրէն

Այնպիսի անց Գոհունակութիւնը գրու
եց Գեր . խորէն Սրբազան իւր այդ առա
ջարկութեամբ , ի նշան որոյ սկսան անտ
կողմանք բարձրաձայն քուէ առաջարկել
Գեր . խորէն Սրբազանի այս առաջարկու
թեան վրայ . սակայն Գեր . խորէն Սրբա
զանի առաջարկութեան մով կողմերն բա
ցատրուած չէին ժողովականաց . անոնք
միայն ծանօթ էին ատենց որք՝ այդ եռա
պետութեան սիրահարն էին , մանաւանդ
որ Գեր . խորէն Սրբազան իւր այդ առաջար
կութեան հիմն դրաւ քննական հարուածի
հրամանագիրն :

Ուստի արդէն ողած և առած խօս
քերնիս շարունակեցին , հակառակ ընդ
դիմախօսաց բարձրաձայն գոռում գոչում
ներուն և անկարգութեանց և Գեր . խորէն
Սրբազանի առաջարկութեան մով կողմե
րը բացատրելով՝ պետական հարուածին
վրէժ խնդրութեանը՝ հրաւիրեցին ժողովը
և ի նշան ատոր առաջարկեցին որ՝ ամե
նայն զոհողութիւնն աչք տանելով՝ գո
ծաղրեմք Գաղաքական ժողովոյ ընտրու
թիւնը արամադող այն յօդուածը՝ որն որ
մէկ քանի աղբեղութեան տէր անձինք՝ հո
կաւաթ ժամանակին Ազգ . ժողովոյ որոշումն
ըր՝ մասնեցին Բ . Գուրը և Սահմանադրու
թիւնը անժամանակ դադարման դատա
պարտեցին , Հանդիմանեալ ժողովոյ ք ի
րենց կրկին ծախարկութեամբ հաստա
տեցին թէ՝ ազգը վրէժ խնդիր է պետա
կան հարուածի հեղինակներուն և զոհ
ղութեամբ պիտի ապացուցուի թէ՝ անոնք
Բ . Գուրը անկարելի ցուցածը՝ կորելի պե
տի կնայ ըլլալ :

Զգալի եղաւ ատոր աղբեղութիւնը ժո
ղովոյ վրայ , հետեւապէս վայրկեան մը
առաջ Գեր . խորէն Սրբազանի առաջար
կութեանը վրայ քուէ՝ քուէ՝ պոռաց դ
ախակողմանք , վիճարանութիւն վիճարա
նութիւն , սկսան պոռալ . քուէի դուռե
ցաւ վիճարանութեան շարունակութիւնը
կամ՝ դադարումն և հակառակ 3 քուէի
վիճարանութեան գաղափար մը որոշուեցաւ :

Ուստի քուէի դուռեցաւ Գաղաքական
ժողովոյ ընտրութիւնը կամ՝ Սահմանադ
րութեան սրամադրութեամբ և կամ՝ վե
րաքննութեամբ կատարելու խնդիրը :

Ի նշան քուէի ստրի եղան Սահմանադ
րութեան համեմատ ուղղութիւն . ոսկայն
համբուր դանդաղեցաւ դիւանը , վստ
զի ատենց մեծամասնութիւնը յայտնի էր
վայրկեաններով ստրի վրայ մնացին ձա
խակողմանք . այս երկարու մն պահեհա
ռիթ մը եղաւ անկողմանց , որք չորս
նակ ոտքի վրայ կեցողները քաշելով եւ
դրելով նստեցնելու կ'աշխատէին և յո
ւղեցան իսկ զոման նստեցնելու , սրոց
մէջ նշանաւորն էր դաւառացի երեսփո
խաններէն Կաղաքական Օհան էֆէնտին՝ որ
մէկ քանի անգամ ելնել ձեռուէ վերջը
ժողովէն դուրս ելնելու պարտաւորեցաւ ,
սակայն այս վիճակին մէջ իսկ Բ . Գու
րի վրայ կեցողները համբուր դիւան
կան ձեռք մը . այս էր որ՝ կը պահէր մի
այն ձախակողմանց յաղթանակը պոռակե
լու , վերջապէս այնքան չը համբուրն որ
չատերն հպնելով , ետեւելու փոստաբա
նուեցան : Սեքեւեցութիւնն յայտնուեցաւ
ուստի գաղտնի քուէարկութիւն ընել ու
րոշուեցաւ , քուէ թիւ զիւրը բաժնուեցան
Ատենադպրը էֆէնտին գրուելու բառերն
յայտարարեց , այն է , Սահմանադրութիւն
կամ՝ վերաքննութիւն , հիտալով բոլոր
տեսնելու բան էր աշխատեցնել իրենց
պարտութեանը վրայ վստահ բրաբուն հե
տեւանքով՝ բրած իրար անցումնին , պո
ռում՝ գոչումնին և անկարգութիւննին :

Այս միջոցին Ս . Պատրիարքը փոխանակ
աւակողմաններն ի կարգ հրաւիրելու և
նախորդ նիստին մէջ աճապարած քուէար
կութիւնը հրամայելու , հրամայեց որ գո
րի տեսնելու և անվարկութիւնն ինչ ալ առա
ջաւեց :

Ա Մ Ո Ւ Գ Ս Ի Ր Ա Յ Ի Ն Գ

Գրեաց
Ս. ԹԵՐԱԾՆԵՐ
Վերջանալովս զործ մի է 145 երե-
սէ բարեկամեալ որն որ նիւթոյն հետադար-
բական և ոճոյն յստակ լինելովն հան-
դերձ ընթերցանէր ազգայնոց ուշադրու-
թեանն ու հաշակին արժանի և ընտիր
աշխատութիւն մի է:

Կը ծախուի զրաւաճառաց քով:
Գին 5 զուրուշ:

ՆԵՐՇՆՁՈՒԹԻՒՆ ԱՐԴԵԱՆ ՃԱՄԱՆԱԿԻ

Կամ
Հայկական Նամականի
Գրեաց
Յ. Կ. ԱՃԵՄԵԱՆ
96 երեսէ բարեկամեալ զբարեկամեալ մընէ,
որ կը պարտանակէ բարեկաման և բանա-
սիրական իրիւթոց վրայ նամակի ձեռով զըր-
ւած սյուլալլ օգտակար խորհրդածու-
թիւնք:
Գին 3 զուրուշ:

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՀԱՆՐԱՀԱՇԻԻ

Կամ
Գ Ր Ա Հ Ա Շ Ի Ի
Հեղինակ
Գ. ԹԵՐԱԾՆԵՐ
99 երեսէ բարեկամեալ այս գործը բո-
լոր Հայ զրաւաճառաց քով կը ծախուի:
Գին 8 զուրուշ:

ՎԵՐՁԻՆ ԱՐԴԱՆ ՀԱՅՈՑ

ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻ

Թ Ա Տ Ե Ր Գ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Ի ՀԵՆԳ. ԱՐԱՐՈՒԱԾՍ
Գրեաց
Ս. Կարապետ Տէր Մանասեան, Ի Ս.
Ուստէ Սրբոց Գաղութեանց:
Կը զտնուի ամեն զրաւաճառաց քով:
Գին 5 զուրուշ:

ՃԱՄԱՆԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՏԵՍՈՆ ՄԻՓԱՍԵԼԻ ԱՍՈՐԻՈՅ
ՊԱՏՐԱՐԻՈՅ
ՏԱՍԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԱՅ

Ի Տպարանի սրբոց Գաղութեանց
Սոյն պատմական ընտիր գործը, որ
թէ ամբողջ և թէ մասնական կերպով
արդէն օտար լեզուաց և մանաւանդ Գաղ-
ղիերէն լեզուի թարգմանեալ է, և արդ
հեղինակը երկուստեանը որդ. դարուն, և
և մերս Ներսէս Շնորհաւոյն ժամանակա-
կից մատենադրաց մին է, Ազգային թէ քա-
ղաքական և թէ եկեղեցական անձից և
իրողութեանց վրայ հմտական և խորա-
քնին յիշատակութիւններ պարունակելով
կըրտադէմայ միաբանութեան ջանքը
ընագրին հայերէն հրատարակութիւնն այս
առաջին անգամ Ի լոյս ընծայեալ է, զորն
որ բանասէր ազգասիրաց ընթերցանու-
թեան արժանի կը դառնայ:

Ա. Գ. Ն. Ե. Ս.

Վ. Ե. Ս.
Ն. Ե. Գ. Ս. Ա. Ս. Գ. Բ. Զ. Ժ. Ի. Դ. Ա. Զ.
Երկնիքն իր լեզուի կը լայնուի և արդ
Գանձապատէ Ս. Ս. Գրեթեմանօթի
Կը ծախուի ամեն հայ զրաւաճառաց
քով:
Գին 4 զուրուշ:

ՇԻՐԲԵԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷ

1872 Մայիս 1 Բաշար Էրեզի Կէնտէն Կէնտէն

ԵՆՎԱՐԹԷ ԲԵՐԱՐԻՅԷ ԻՆԷՆ ՎԱՐՈՐԼԱՐ

ԲՈՒՄԵԹԻ ՎԷ ԱՆԱՍՈՒ ԳԵՐԵԼԱՐԸ ՊԵՐԼԻԲՏԷ

10 30	1	Ենթանալովս Գեղարք, Թարապ. Գեղարք, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
11	25	Ենթանալովս Ենթանալովս, Գեղարք, Թարապ. Ենթանալովս, Ի. Հիսար. Գեղարք.
11 45	2	Ենթանալովս Գեղարք, Թարապ. Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար. Գեղարք.
12 45	22	Մէջադարձ. Գեղարք, Թարապ. Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար. Գեղարք.
1 15	20	Ի. Ա. Գաղարք. Մէջադարձ. Գեղարք, Թարապ. Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար. (ճա- նալարը 1 1/2 տա):
2 15	18	Ենթանալովս Ենթանալովս, Գեղարք, Թարապ. Ենթանալովս, Գեղարք, Ի. Հիսար.
3 30	25	Գեղարք, Թարապ. Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար. Գեղարք.
4 30	22	Ենթանալովս, Գեղարք, Թարապ. Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար. Գեղարք.
5 30	2	Ենթանալովս, Գեղարք, Թարապ. Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար. Գեղարք.
6 30	4	Ենթանալովս Ենթանալովս, Գեղարք, Թարապ. Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
8 30	25	Ենթանալովս Ենթանալովս, Գեղարք, Թարապ. Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար. Գեղարք.
9 30	11	Մէջադարձ. Գեղարք, Թարապ. Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար. Գեղարք.

ԱՐՆԱՎՈՒՏԻՅԵ ԹԱՐԻԳԻ

11	15	Արեւմտեան Գեղարք, Գեղարք, Գեղարք, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
11 50	6	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
12	5	Ենթանալովս, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
12 30	11	Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
12 30	15	Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
1 30	13	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
1 30	6	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
2	5	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
2 30	11	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
2 30	15	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
3 45	6	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
4 15	6	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
5	15	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
7	5	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
10	6	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
11	5	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.

ԱՆԱՏՈՒ ԹԱՐԻԳԻ

12	21	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
12	4	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
12 45	28	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
2	25	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
3 30	17	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
8 30	21	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.

ԵՆՎԱՐԹԷ ԲԵՐԱՐԻՅԷ ԳՈՂԱԶ ԻԶԻՆԷ

ԲՈՒՄԵԹԻ ՎԷ ԱՆԱՍՈՒ ԳԵՐԵԼԱՐԸ ՊԵՐԼԻԲՏԷ

1 15	4	Ենթանալովս, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
1 30	25	Ենթանալովս, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
2 45	22	Ենթանալովս, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
4 30	2	Ենթանալովս, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
5 30	5	Ենթանալովս, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
6	21	Ենթանալովս, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
7 30	11	Ենթանալովս, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
8 45	2	Ենթանալովս, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
9 30	1	Ենթանալովս, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
10	22	Ենթանալովս, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
10 15	25	Ենթանալովս, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
10 50	13	Ենթանալովս, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
10 45	20	Ենթանալովս, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
11 15	25	Ենթանալովս, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.

ԱՐՆԱՎՈՒՏԻՅԵ ԹԱՐԻԳԻ

12	15	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
12 15	1	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
12 45	6	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
1	15	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
1 15	5	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
1 45	11	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
2	15	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
2 45	6	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
3 30	20	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
9 15	6	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
10	5	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
11 15	5	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
11 45	5	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
12	15	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.

ԱՆԱՏՈՒ ԹԱՐԻԳԻ

2 30	2	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
5 30	15	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
9	15	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
9 45	25	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
10 50	17	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
10 50	15	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
11	21	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
11 30	4	Արեւմտեան, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.

ՏԵՐ ԵՐ ՊԱՏԱՐԱՐԻՈՅ ԱՐԱՐՈՒԱԾՍ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՕՒ ԻՅՈՋԱՍԱՐԵԱՆ ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԱՅ ԻԱՆ ԹԻԻ-1

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ԵՐԿՈՏԱՍԱՆԵՐՈՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻ

Ա Ջ Գ Ա Յ Ի Ն Ս Ա Հ Մ Ա Ն Ա Դ Ր Ո Ւ Թ Ե Ա Ն

Ի Հ Ի Ի Ն Գ Ե Ա Ր Ի Ս Կ Է Լ Է Ս Ի

Ազգային Մահաճառութեան Ժ. Գ. Տարեգրածի հանդէսը չքի-
զութեամբ կատարելու նպատակաւ մեք ևս Շիրքէթը-Խայրիէի 18
թիւ սրբնթաց չոր եւսուր վարձած եմք Ի փոխադրութիւն հանդիսա-
կանաց ընտանեաց և ամեն կարգի անձանց համար պահանջուած ամեն
տեսակ հանդիսու և շիրքէթի մատակարարելու մեծ հոգ ու խնամք
տարած բլլալով:

Յիշեալ չոր եւսուր մայիս 28 կիրակի արեւոյ ժամը 10 ին պիտի
մեկնի Մամաթիոյն, և Ենթանալովս, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
Ենթանալովս, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
Ենթանալովս, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
Ենթանալովս, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
Ենթանալովս, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
Ենթանալովս, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
Ենթանալովս, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
Ենթանալովս, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.
Ենթանալովս, Գեղարք, Ենթանալովս, Ենթանալովս, Ի. Հիսար.

Շարժեալ մեկնելու մինչև վերադարձը յատկապէս վարձուած
ընտիր նուագաձուլաց խումբ մը պիտի նուագէ Ի հաճութիւն հանդի-
սականաց:

Շողկնաւուն տոմարաց գինն է Առաջին կարգի տեղից համար
մեկ արծաթ մեծիտ. երկրորդ կարգի համար կէս արծաթ մեծիտ.
Տղայաց համար մեկ քառորդ մեծիտ:

Տոմարներն այսօրուրն կը ծախուին Զուլաճը խան վարի յարկ
թիւ 24 Սատեքեար կորապետ Աղայի սենեակը:

Գոլանձներուն զուլա թիւ 138 Գաղարք Համարձուր Աղայի
խանութիւ:

Սամաթիա Ս. Գեորգ Եկեղեցւոյ Բանկալը:

Երթելու ժամանակ և օրը չոր եւսուրն հանդիսաւ բոլոր նուա-
մատոյցները:

Հարկ կը համարվի նաև ձմեռու ցանկը Պատարանի Հասարակ-
կութեան որ մեր այս ձմեռնաբնութեան յառաջ գալիք իր ժամանակ
չափուն, հարկ եղած ծախքերն կը լինեն յետոյ, կէսը Սամաթիոյ Ս.
Գեորգ Եկեղեցւոյ շինութեան յատկացեալ է. ուստի և այս պատ-
ճառաւ բոլորտոմարներն Ս. Գեորգ Եկեղեցւոյ թաղ. Խորհրդոյ կը
քովը զրոյշեալ ըլլալուն, յիշեալ թաղ. Խորհրդոյ զրոյշել չը կրող
տոմարներ անվաւեր պիտի համարուին:

18 Մայիս 1872

ԻԱՋԱՐԱՐՈՅ ԱՐԱՐՈՒԱԾՍ